

[Harald Petersen.]

Regeringsforslaget i sig selv forstærke den allerede herskende Overrepræsentation i de tættest befolkede Egne til Skade for de tyndt befolkede. Det er værdifuldt, at Ministeriets egne sagkyndige gør opmærksom paa dette Forhold, selv om det er beklageligt, at den højtærede Minister ikke har reageret over for en saadan fundamental Kritik af hans eget Forslag.

Med Hensyn til det konservative Forslag og Tendensen i dette vedrørende Overeller Underrepræsentation siger de sagkyndige, at der paa Grund af Stemmerne Vejning omtrent er lige store Chancer for, at de tilfældige Afgivelser medfører Overrepræsentation i de tyndt og i de tæt befolkede Amter. Jeg ved ikke, om de Konservative vil tage det som en Kompliment, at der er Chance for, at det vil staa fifty-fifty med Hensyn til, om Taabelighederne nu virker paa den ene eller den anden Maade.

Af de her fremsatte Betragtninger vil det høje Ting forstaa, at jeg ikke kan anbefale noget af de foreliggende Valglovsprojekter, for det første, fordi de er Udtryk for Partiinteressernes ensidige Pleje med Tilsidesættelse af saa at sige alle andre Hensyn, for det andet, fordi man bygger hele Folketingsrepræsentationen op paa det Princip, at de tættest befolkede Egne i øget Grad skal favoriseres, for det tredje, fordi man ikke respekterer Vælgernes Valgret, men f. Eks. lader Hovedstadens Stemmer vælge Repræsentanter rundt om i Landet, uden at de egentlige københavnske Vælgere aner det fjerneste om de vedkommende Folkerepræsentanters saavel fysiske som politiske Eksistens, for det fjerde, fordi Valgloven i den foreliggende Skikkelse virker stedse mere opløsende paa Forbindelsen mellem Vælgerne og Folketingsmanden, for det femte, fordi selve Valgloven er ganske uforstaaelig for den almindelige Vælger, for det sjette, fordi man driver Forholdstalsvalgmaaden ud i en haabløs Karikatur uden noget Sidestykke i den civiliserede Verden, og for det syvende, fordi det efter min Mening meget vel er muligt at gennemføre en forstandig Valglovsreform uden at passere det Mellemspil, som man her sætter i Scene.

For en Ordens Skyld ønsker jeg at tilføje, at Venstre ingenlunde er Modstander af en Valglovsreform, og at Venstre som Princip, hvad der ogsaa fremgaar af Bemærkningerne i vor Betænkning, godkender Forholdstalsvalgmaaden, samt at Venstre ikke af en Valglov kræver, at den skal yde hverken det ene eller det andet Parti en urimelig Særfordel. Men Venstre maa i Lighed med,

hvad der er Tilfældet for vore nordiske Nabolande, hævde, at der i Livets praktiske Mangfoldighed er berettigede Interesser, som ikke kan varetages paa forsvarlig Maade ved Brug af Passer og Lineal. Venstre maa endvidere hævde, at det af Hensyn til Folkestyret selv er af overordentlig stor Betydning, at det Valglovssystem, der benyttes, knytter Folkets Repræsentanter og Landets Vælgere stærkest muligt sammen. Derfor kan Venstre, som sagt, ikke medvirke ved den Valglovsfarce, man her spiller.

Der er, som den ærede Ordfører har omtalt, til Lovforslaget stillet en Række Ændringsforslag, hvoraf en Del er af neutral, teknisk Natur, som man i og for sig under mere normale Forhold ogsaa meget vel kunde stemme for, men paa Grund af hele denne Sags Karakter og for at lade Billedet af det, der her foregaar, staa fuldstændig rent og purt i den offentlige Bevidsthed, maa jeg tilraade, at man afholder sig fra at stemme om samtlige stillede Ændringsforslag, og at man ved tredje Behandling stemmer imod det Forslag, der maatte blive Resultatet af de nu forestaaende Afstemninger. Uden nogen Art af Misundelse vil Venstre overlade baade Ære og Ansvar til de Partier, der er hovedagerende i denne Valglovsaffære.

Kristen Amby: Jeg havde mere troet paa Alvoren i det ærede Medlem Hr. Harald Petersens Betragtninger, hvis Forholdet havde været dette, at det havde været hans Parti, som havde været underrepræsenteret i Forhold til de afgivne Stemmer, og mit, der havde været overrepræsenteret. Saa havde det været smukt og rigtigt. Det maa egentlig være vidunderligt at kunne tale med en saadan Overbevisningens Vægt, naar det falder sammen med de givne Interesser.

Det er ganske ejendommeligt, at paa et saa vigtigt Omraade, som Valgloven er i et Land, har et af Landets største Partier og i mange Aar et førende, en Tid ogsaa det største Parti, virkelig ment at kunne holde sig uden for Arbejdet, naar det drejede sig om Valgloven. Det er ikke noget nyt. Det var Tilfældet tidligere med den Valglov, vi lever under, og det er altsaa ogsaa Tilfældet i Dag. Jeg kunde forstaa det, hvis dette samme Parti havde sagt i Tide for mange Aar tilbage, da man kom ind paa Grundlovsforhandlingerne: Vi vil ikke vide af Forholdstalsvalgmaaden. Det er et helt andet Princip at sige, at de enkelte Kredse maa afgøre ved et klart Flertalsvalg, hvilken Mand de vil have. Saa kan man slutte sig sammen i Partier i Tinget, som man vil,